

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠESTNÁSTĽ STRANÁCH.

Predplatná cena :	Zodpovedný redaktor :	Redakcia a vydavateľstvo :
Na celý rok — — 4 koruny — hal.	Dr. ALEXANDER ERNSZT,	Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám.
Na pol roka — — 2 " — "	páp. komorník.	sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novín
Na štvrt' roka — — 1 " — "	Majiteľ' a vydavateľ' :	ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify.
<i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i>	JÁN MOLNÁR.	Rukopisy sa nazpáť nedávajú.

Politika kresťanskej ľudovej strany.

Ján Molnár pápežský praelát a krajinský vyslanec kresťanskej ľudovej strany v zasadaní snemovne 29. novembra pri pojednávaní zákonnej predlohy o indemnitate vysvetlil zásady kresťanskej ľudovej strany a v mene jej odôvodnil, prečo sa chová nedôverou ku liberálnej väčšine a ku terajšej vláde. Veľavážnu reč neohrozeného bojovníka tohoto za zásady kresťanské a oprávnené požiadavky ľudu podávame v nasledujúcom :

Ján Molnár: Ctená Snemovňa! Ja som toho presvedčenia, že tí, čo tvrdia, že indemnita je všeobecná verejná potreba a že práve preto odhlasovať ju treba každej vláde, pravdu majú a spolu aj nemajú pravdu. Pravdu majú v tom, že indemnita, totižto splnomocnenie ku šafáreniu so štátnym majetkom, je verejná potreba, bo bez toho nemohla by obstáť krajina; v tom ale už nemajú pravdu, že preto, pokiaľ je indemnita verejná potreba, odhlasovať ju treba v každej vláde.

V Uhorsku indemnitu nemôžeme za iné považovať, ako za vec dôvery. My žijeme v tomto presvedčení a pokiaľ my najhlbšou nedôverou chováme sa ku terajšej vláde, preto aj kresťanská ľudová strana, v ktorej mene a z ktorej poverenia hovorím, terajšej vláde neodhlasuje indemnitu.

Predovšetkým zaoberám sa s tou otázkou, že terajšia vláda čomu dakovať má jej väčšinu?

Dľa mienky ct. protivnej stránky, ľud pohoršil sa nad roztržitosťami, aké panovaly v

koalícii a preto odvrátil sa od nej a od jej zásad a žiadal si návrat panovania starej liberálnej strany. Ja ale príčinu tohoto spatujem v celkom inom. (Čujme! Čujme!) Keď totiž začaly sa trhať nite koalície a tehďajšia vláda videla, že krajinu ďalej úspešne spravovať nemôže, za povinnosť si pokladala zadakovať po gavaliersky. Zadakovala nie jedonraz, lež viacej razy, zadakovanie jej ale na najvyššom mieste prijaté nebolo. Ministerpredseda Wekerle, ktorý zadakoval a úrad svoj opúšťal, ako aj jeho veličenstvo, nenašli mužov, ktorí by boli prijali ponúkané im ministerské torby, bo z odstupujúcich ministrov, bez akých-takých nacionálnych výhod ani jodon nechcel prijať ministerskú torbu a keby sa čo len jodon k tomu náklonný bol našol, vtedy veru ct. pán ministerpredseda a jeho vláda nesedeli by v týchto ich kreslách. Terajší ministri konečne vzali sa na ministerstvo bez všetkej podmienky, bez nacionálnych výhod, ako daakí lacní Janovia.

Takíto lacní Janovia, bohužiaľ, vždy sa nachodia a tí sú tomu na príčine, že táto krajina parlamentárnou cestou skoro nikdy nemôže prísť ku daakým nacionálnym výhodám, beda aj každej politickej stránke, ktorá čo len spomenut' opováži sa podobné výhody, ba musí zaniknúť bo celé naše šťastie nezávisí od víťazstva parlamentárnej opozície, lež jedine od porážiek, aké prípadne utrpí Rakúsko na vojenskom dejišti. Sotva jodon alebo dva roky sú tomu, čo sme anektovali Bosnu, utíšili strnganie zbraňou Srbska, čo v peňazoch obetovali sme na to miliony a miliony a krom toho hotoví sme boli obetovať tisíce a tisíce vojakov a za všetky

tieto nesmlerne obeť, aké výhody sme dostali? No dostali sme ozaj veľkú a zvláštnu nacionálnu výhodu, ktorej meno je: strana národnej práce, (Tak je! Pravda! z ľavej a krajnej ľavej.) Oproti tomu ale z desaťročných pút rakúskeho absolutizmu, práve vtedy a skrze to sme sa vyslobodili, keď Rakúsko vytisli z Talianska, pri Königrätzi ale skoro celkom zničili. A práve v tomto je ten veľký rozdiel, ktorý panuje medzi vami a medzi nami, ačpráve aj my stojíme na základe vyrovnania r. 67. Bo vy v tomto ohlade žijete ešte vždy v dobe kamennej, my ale prívrženci sme moderného nacionalného vývinu a pokroku.

Pavel *Sándor* (Schlesinger): Moderný pokrok! (Hluk.)

Georg *Szmrecsányi*: A či len žid zná pokrok?

Lórant *Fráter*: A čo je pišťalka?

Ján *Molnár*: Za časov darabantov ukazovali sa už následky zaobaleného absolutizmu, bo ľud krajinský začal sa dvíhať a stavať na päty tak v krajinskom sneme, ako aj v širokých vrstvách spoločnosti, ačpráve v pasívnej rezistencii vydržal len za krátky čas. Minulej zimy však, keď nastaly skoro podobné pomery, ako za časov darabantov, ľud krajinský sotva sa už hýbal, lahostajne dal si na krky zavesiť ešte i ťažké a potupné jarmo najnovšej politickej strany. Krajinský ľud náš vidí, cíti a zksuuje totiž, že táto krajinská správa, o ktorej povedajú, že je konštitúcionálna, nenie nič iného, ako zaobalený absolutizmus, ktorý priam tak udusuje, priam tak nemožné činí každé nacionálne uplatnenie, ako otvorený absolutizmus.

Takéto vlády ale, nadovšetko skrze ich voľby o celú auktoritu privádzajú i sám parlamentarizmus.

Veď, ct. Snemovňa, čomu môžeme ďakovať tú «kultúrnu udalosť», že v tak veľkom počte sedíte včul tam na druhej strane? (Výkriky z krajnej ľavej: Z cudziny doneseným peniazom! Veľký hluk.)

Predseda (cengá): Ticho prosím, ct. páni vyslancovia!

Ján *Molnár*: Pravda, volebnému systému pána ministerpredsedu, veď ako on hovorí, ten systém veľmi sošlachfoval mravy pospolitého ľudu (Hlučný smiech z krajnej ľavej) veď rozu-

mie sa, napájanie a žranica, surová moc vojanská, bodáky žandárov, úradná pressia, prehadzovanie úradníkov. sluby, výhražky a o čom v Uhorsku v tak ohromnej miere posial nebolo slychať hnusné podplácanie — ktoré jednotliví medzi vami, ako to sami uznávajú ba snáď všetci upotrebovali ešte pri voľbách — tie veci pravda náramne sošlachfovaly náš ľud? (Výkriky z krajnej ľavej: Začali v Igllove!)

Ján *Molnár*: V Uhorsku každý ministerpredseda, až len neni preberačný v zbrani a v prostriedkoch, môže si zadovážiť väčšinu a to zvlášte preto, bo, a vyzdvihujem to s úprimným polutovaním, ako na Východe Japonsko, tak na Západe vlasť naša je: krajina vychodiaceho slnka. Keď na počiatku koalície začalo sa brieždiť na oblohe neodvisliakov, hneď poskočila hodnota 48-ich. (Pravda! Tak je! z krajnej ľavej.) Vtedy každý zrak svoj obracal k vychodiacemu slnku Francovi Kossuthovi (Výkriky z krajnej ľavej: Aj Aladár Burgyán! Smiech z pravej. Čujme! Čujme!) Pred miestnosťou klubu 48. nastalo celé vandrovanie ľudu (Neprestajný hluk. Predseda cengá) a ako som počul, šesť sto ponúkalo sa im za ablegátskych kandidátov. (Pravda! tak je! z krajnej ľavej.)

Rozumie sa, všetci boli natchnutí zásadami najčistejších neodvisliakov. (Veľký hluk.) Ako ale zatmelo sa to slnko a nastaly voľby, najviacerí z nich zrak svoj obrátili zas k novému vychodiacemu slnku, ku grófovi Khuen-Hédervárymu.

Mikuláš *Zboray*: Veď ale aj toho už raz zbuktovali.

Ján *Molnár*: Čo ste robili alebo jepšie povedano, čo robila vláda pred voľbami? Vláda dala sa hneď do narodnej práce, prečarovala föišpánov, preparovala krajinu a potom previedla voľby, že akým spôsobom, to som rozpovedal. Po tom ale čo ste ešte robili?

Zigmund *Eitner*: Mikšu Faludiho (žida) vymenovať dali za zemana! (Smiech.)

Ján *Molnár*: V snemovni zastavili ste zasadnutia a zastavili ste vôbec každú prácu, len nepracovanie ste nezastavili. (Smiech.) Za tým dali svoláť snem a vyvolili delegátov. Po tom ale nasledovala vaša opravde národná práca. (Hluk. Predseda cengá.) Bo vtedy začali ste ozaj podivným spôsobom pracovať, namáhať sa a učin-

kovať. Odhlasovali ste totiž milliony a milliony molochovi vojenských záležitostí povolili ste všetko, ba jedon z vás povolil a presne žiadal i zdvihnutie kontingentu rekrútov, ktoré vtedy nikto iný ani len nespomenul. Presne žiadali a povolili ste všetko, bez tej najnepatrnejšej náhrady, bez uplatnenia totiž národných požiadavok a bez toho, že by ste tieto čo len jedným slovom boli spomenuli.

Dali ste potom pojednávať zákonný návrh o postupe v občianskych pravotách, pri tom ale opozícia tiež len s najväčším namáhaním najchudobnejší ľud, malých ľudí, ratovať mohla pred úžerníctvom. Previedli ste potom ešte jednu národnú prácu, keď väčšinou troch hlasov urobili ste prvý osudný krok k tomu, aby z každej ustanovizne krajinskej vylúčené bolo náboženstvo.

Vláda slúbila tri veci: ponajprv započatie platenia s hotovými; po druhé reformu volebného práva a po tretie autonómiu katolíkov. Zaoberajme sa po poriadku s týmito vecami. Ako vyplnila ct. vláda jej slub pofažne platenia s hotovými? Len tak, že nás vyplatila s tým osvedčením, že ona slúbila len usporiadanie otázky platenia s hotovými, nie ale že to aj prevede.

Kresťanská ľudová strana, odkedy len vstúpila do snemovne, teda už pred 14. rokami vždy žiadala reformu volebného práva a spravodlivé rozdelenie volebných okresov. Od tých čias aj neprestajne a neustále nalieha na presné prevedenie týchto reformí, ktoré v tejto snemovni každá stránka, krom vašej (rečník ukázal na pravú stranu) považuje za najsúrnejšie a najpotrebnejšie. (Schvalovanie z ľavej.)

Pán ministerpredseda hovorí o pokojnejších časoch a tichšej nálade ľudu. Ja som ešte nikdy nevidel takého inžiniera, ktorý pred rozvlnenou riekou, ktorá celý kraj hrozí zaplaviť, len vtedy chce otvoriť hate, keď vlny jej utíchly. (Schvalovanie z ľava.)

Gróf Štefan Tisza celú pustošiacu vojnu vypovedal a z mesta do mesta chodil agitovať proti všeobecnému volebnému právu.

Ctená vládna strana utvorila sa nielen s dvoma hlavami, lež aj s dvoma stranami. Jedna hlava je gróf Karol Khuen-Héderváry, v ruke so všeobecným volebným zrávom, druhá hlava ale je gróf Štefan Tisza s kliatbami proti vše-

obecnému volebnému právu. Nuž ctená Snemovňa, ja tie spomínané pokojnejšie časy a tú utíšenejšiu náladu len tak rozumiem, ako keby ctený pán ministerpredseda blížil sa ku stanovisku, ktoré gróf Štefan Tisza zastáva. (Výkriky z pravej: Víborne!) Snáď preto, aby túto s dvomi hlavami a na dvoje fahujúcu stránku (Jedon hlas z pravej: S jedným žalúdkom! Smiech) v jednu kolaj zavrátil.

Jestli ct. pán ministerpredseda nechce vyplniť čo slúbil, nech miesto svoje popustí takým mužom, ktorí čo sľubia, to aj vyplnia.

Tretí slub ctenej vlády je autonómia katolíkov.

Ct. Snemovňa! Od roka do roka, od jedného desaťročia do druhého sľubujú nám autonómiu a posiaľ sme ju ešte nikdy nedostali. Pod vládou z koalície utvorenou skoro sme prišli k cieľu, bohužiaľ ale, nádeje naše boly zmarené a to práve vtedy, keď už maly byť vyplnené, bo spomenutá vláda padla v tom čase, keď autonómia mala byť uskutočnená. Ja myslím, že minister kultu priateľom je autonómie, viem ale, že zákonný návrh o nej nepredostre snemu. A to preto nie, bo on za vážnejšie a významnejšie veci drží spoločnú banku, Dreatnoghty a zvýšenie kontingentu rekrútov.

A aj na inom poli kresťanská ľudová strana čo dobrého môže očakávať od tejto vlády? V novších časoch opätne hovorili a písali mnohí, že kresťanská ľudová strana konečne uspokojila sa už s cirkevnopolitickými zákonami a presne nežiada viac ich revíziu alebo zotrenie. Nuž nech mi je dovoleno povedať tu verejne, že všetci tí, čo tak hovoria, píšu alebo to veria, náležite sa klamú. Kresťanská ľudová strana nielen že sa neuspokojila s týmito cirkevnopolitickými zákonami, lež včul ešte s väčším dôrazom a presnej ako predtým žiada zotrenie týchto zákonov.

Pofažne stavu manželského tie cirkevnopolitické zákony zcela pomútily a prevrátily tie pochopy, ktoré v duchu ľudu cez stáletia zakorenené boly a ktoré ľud mal o manželstve. Vo veľkej miere utlačily tie mravné city, ktoré viedly k odvracaniu sa od ľudí žijúcich v bigamnom stave nerovnej viery a hrozne zoslábily sväzky rodinné, na ktorých ale tak štát ako aj spoločnosť spočíva.

Týchto politickocirkevných zákonov zároveň smutným následkom je ľahostajnosť vo viere, neznabožstvo, šírenie sa, rozličnými záhubnými zásadami nasiaknutých tajných a netajných spoločností, zo stránky týchže s každým dňom opakujúce sa ohavné nápady, zkazonosné účinkovanie bezbožnej tlače a od koreňa zhubenej, všetky šlachetné city mravnosti ničiacej, nestydatej, takrečenej pornografickej spisby vtieranie sa i do kruhov školskej mládeže, čo ale ctený pán štátny fiškus a súdy nevidia, neslyšia, neprenasledujú a dostatočne ani nepokutujú.

K tomu ešte ak hrozné summy peňazí košujú tie cirkevnopolitické zákony? Od roku 1895. po dnes košujú vyše 100 millionov. Koľko dobrého, k tomu ešte osožného a potrebného bolo by sa dalo vykonať za tie hrozné summy!

Zvláštnou našou starosťou a snáhou je obrana našich náboženských škôl. (Schvalovanie z ľava.)

Toto je našim cieľom zvlášte proti najnovšie, jednotajne a neustále opakujúcim sa nápadom. Akú že ale podporu očakávať môžeme v tomto ohľade od ct. vlády, keď jedon člen jej, bývalý minister kuitu potvrdil také stanovky učiteľského sboru, ku ktorým pripojený je plán reformy, v jehožto treťom odseku, pod bodom b) stojí nasledovne: «Konfesionálnu vieru a mravouku celkom treba vylúčiť zo škôl, týchto miesto v ľudových školách a v nižších triedach stredných škôl zaujať má všeobecná ľudská mravouka, ktorú nech prednášajú svetskí profesori a učители.» To, čo previesť zamýšľa tento chýrny sbor učiteľský, vo Francúzsku previedli už roku 1888 a aké to malo následky? Len tie, že čoskoro zdvojnásobil sa počet mladistvých zločincov.

Pravda je síce, že terajší pán minister kultu a výučby tolo potvrdenie za neplatné vyhlásil, vzdor toho ale, ako by sme dôverovať mohli v takej vláde, medzi jejž členami panujú celkom protivné svetové náhlady a nálady.

Ctená Snemovňa, máme my od ct. vlády, ako aj od ct. Snemovne ešte i iné požiadanky, s ktorými sa včul neidem zaoberať a pre krátkosť času spomenem len podaktoré.

V prvom rade žiadame popravenie *verejnej správy*... žiadame, aby vrchnosti verejnej správy svedomite a bez rozdielu národnosti podporo-

valy práva a záujmy občanov, aby ľud nebol vystavený prenasledovaniám. Spolu ale s dôrazom vyslovujeme, že nikdy neprijmeme soštatnenie verejnej správy.

Keď ale schvalujete to, čo som včul povedal a povýš v krátkosti prečítal, ako že môžete trpeť tie hnusné pomery, ktoré medzi iným panujú v prievidskom okrese? Z denníka prievidského hlavného slúžneho možno ustáliť, že tam počet pokutovaných z roka na rok obnáša 300—350 pádov. Včul ale od volieb počet pokutovaných prevyšuje tam už 2500 pádov.

Georg *Szmrecsányi*: To je ozaj sviňstvo!

Ján *Molnár*: Aby pomstili sa za veci, ktoré sa udaly pri poslednej volbe, jednotajne pokutujú voličov kresťanskej ľudovej strany asíce na jedon zlatý, na dva zlaté, aby nemohli apellovať. Jednostajne ich pokutujú, ačpráve i ja sám už tri razy bol som v tejto záležitosti u ministra vnútra a krom toho i prosbopisom sme sa ta obrátili, aby úradnikom a vrchnosťam nedovolili z pomsty a nesvedomite pokutovať nevinných ľudí, vzdor toho ostáva predsa všetko na starom.

Mikuláš *Zboray*: Každý vie, že u nás na najviacej miestach komisná je verejná správa. (Hluk.)

Ján *Molnár*: Presne žiadame ďalej zákonné usporiadanie a zabezpečenie práva *shromažďovania, spolčovania a prosebného*, aby sme neboli jednotajne vystavení ľubovôli mestských kapitánov a hlavných slúžnych.

Žiadame ďalej, aby *burza lepšie odanená bola*.

Žiadame zníženie dane najpotrebnejších článkov potravných, mäsa, piva, vína atď. ďalej žiadame, aby potravné dane do árendy dané byly obciam a spolkom. Žiadame tiež, aby minimum existencie (najmenší dôchodok k výžive potrebný) oslobodené bolo od odanenia, nie ale tak a tým spôsobom, ako to ct. pán minister finančný pred niekoľko rokami spomínal.

Žiadame ďalej, aby klamstvo a úžera *prenasledované byly úradne*, klamstvá, šalbriarstva, falošné krídy aby prísnejšie byly pokutované; aby zahatovaná bola úžera s bydlami a úradne aby prenasledovaná bola každá úžera s tovarom, s plodinami a s lichvou.

Žiadame zastavenie kupčenia s obilím na

burze bez zaokrytia na lehotu. Žiadame, aby roľníci úverkovým potrebnoštam svojim tak ľahko sodpovedať mohli ako kupci, aby teda oblahčená bola úvera poľnohospodárska. Presne žiadame oslobodenie od pozemkovej farchy a homestead.

Žiadame, aby pri vojenských objednávkach do ohľadu vzatí boli v prvom rade a bezprostredne, nie cestou prostredníctva, sami dora-bateli a plodinári, ako tiež aby plodinári jednu čiastku na nich vyhodenej dane zrážaf mohli plodinami, na ktoré potrebu má vojsko.

Neidem ďalej vyvinovať naše požiadavky, budem k tomu mať čas a príležitosť ešte aj ino-kedy, včul ešte len to chcem dôrazne opakovať, s čím som moju reč začal, že ku terajšej vláde chovám sa najhlbšou nedôverou a preto ne-prijmam zákonný návrh o indemnite. (Hlučné, dlhotrvajúce schvalovanie, éljen. potlesk, z la-vej a najkrajnej lavej.)

Katolícka tlač.

Název tohoto článku je taký, že sa správne obávam, že ho mnohí ľudia nebudú čítať. Veď mnohí ľudia tak myslia, že sa o katolíckej tlači vždy len tie isté veci rozprávajú. A obecnosť vždy očakáva niečo nového, ešte neslýchaného. Preto články o katolíckej tlači nie sú vítané. Nuž ja vďačne uznávam, že články o katolíckej tlači neobsahujú v sebe nič nové, neslýchaného. Lež práve zato sa píšu, aby neskôr vyhovieť mohli vrúcnej a oprávnenej žiadosti cteného obecnosť, aby v nich oznámená bola tá nová neslýchaná vec, že z domov všetkých katolíckych rodín vykopli všetky naničhodné no-vinárske handry a plátky a na miesto týchto uviedli poriadnu *katolícku tlač*.

Na toto snáď niekto povie, že on už o tejto snahe neraz počul a ešte viackrát čítal, Pravda, o túžbe a snahe tejto čítal, ale o *skutku* nie. A to už len každý uzná, že naša katolícka tlač z túžby nevyžije, však aj porekadlo hovorí, že: «polovica pekla je dobrou vôľou vydláždená». Zapamätajme si dobre, že bez katolíckej tlače nevyžijeme ani my katolíci, lepšie povedano, nevieme jej porozumeť a práve preto je potrebné články o katolíckej tlači písať a v nich o tomto našich bratov presvedčiť.

Čím je katolícka tlač pre nás?

Na túto otázku odpovedá výtečný nemecký rečník P. Viktor Kolb nasledovne: «Katolícka tlač je jazykom katolíckeho ľudu, všetky naše bolesti a radosti, láska a hnev udusujú sa v našej hrudi, neslýšane zaniknú nárek a slzy, keď ich nemôžeme sveriť verejnosti a konečne zúfale musíme snášať pomlavy a potupy, zlé nakladania a prenasledovania a pokojne sa dí-vať na to, jako iní trpia.»

Toto dobre vedia naši nepriatelia a preto všemožne sa usilujú potlačiť našu tlač. Nepriateľ práve tak s nami nakladá, jako tí útočníci, ktorí sa do nášho domu vlámu. Keď zbojník zbadá, že ho domáci pristihli, do nich sa oddá, aby ho prezradit nemohli. Začne ich hrdlovceť, ústa im zapcháva, aby kričať nemohli. Kolkokrát čítame v novinách, že okradnutých ľudí zboj-níci so zapchatými, zaviazanými ústami zane-chali?

I nám katolíkom chcú zapchať zaviazať ústa, ba čo viac, chcú nám vytrhnúť jazyk, aby sme kričať nemohli. A kto to chce? Tí, ktorí nám chcú odobrať našu vieru, naše školy, naše majetky, slovom naše najdrahšie poklady. Dotiaľ, pokiaľ nám nezapchali naše ústa, nevytrhli náš jazyk, sa to nepriateľom nepodarí. A čo je na-ším jazykom? *Naša katolícka tlač*.

Krútiš snáď hlavou, milý čitateľu a myslíš si, že sa mne to len sníva a preto ti len v podob-tenstve hovorím. Chceš príklad? Pozri sa na Francúzsko, Španielsko a Portugalsko. Čisto ka-tolícke sú tie krajiny a jako tam neznabohovia katolíctvo zničili. Snáď to pustošenie tých bez-božných divochov úbohému šlachetnému ľudu v tých krajinách sa páčilo? Veru nie, lež úbohí tamojší katolíci nemohli kričať, proti násilen-stvám sa verejne ohradzoval, ponevác im jazyk, *katolícku tlač* neznabohovia zničili a na jejich žalostné vzdychy v domoch a v kostoloch ku nebesám zaslané nič nedali. Ešte žiadaš bližší príklad? Poviem ti:

Najnovšie v Portugalsku neznabohovia kráľa a neviných mnichov a mníšky z krajiny vyhнали. Aby proti tomuto ošklivému zločinu v mene spravodlivosti nemohol kto slova pozdvihnúť, hlavného redaktora lissabonských katolíckych novin zavraždili.

Táto udalosť nám zrejme poukazuje na

veľký význam katolíckej tlače. Revolucionári ani po svojej vykonanej práci nie sú v istote, pokiaľ katolícka tlač jestvuje. Ete ani toto našim bratom oči neotvorí?

Čo je teda našou povinnosťou? Húživnate so pridržiavať tej našej zbrane, ktorej sa náš nepriateľ najviac bojí. Snáď len nechceme brániť našu svätú vieru takými prostriedkami, na ktoré sa náš nepriateľ smeje? Podporovanie katolíckej tlače nech je teda našim heslom Offery ale, ktoré sa na pomoc našej tlače teraz i na Horniakoch s chvalitebným úspechom sbieraly, nám jedine nepostačia. Almužna žobráka ktorý pre nedostatok zamestnania žobre, nikdy nepostaví na nohy. Žobrák ostane pri almužne žobrákom. Dajme mu ale zamestnania, tak príde ku sebe.

Tak je to i s katolíckou tlačou. Nie podporu, almužnu ona v prvom rade potrebuje ale množstvo riadnych odberateľov, vlastne predplatiteľov. Týchto sbierať je práve na čase a to je našou svätou povinnosťou. Kto jedného predplatiteľa získa pre katolícku tlač, väčšiu službu preukáže Bohu, ako keď len puhú almužnu dá katolíckej tlači. S tým nepodceňujem, ba práve vysoko si vážim a za potrebné držím i peňažné podporovanie tlače. Neuspokojme sa teda len so sbieraním podpory na katolícku tlač, lež sbierajme predovšetkým predplatiteľov, aby sme tak nepochodili, jako tí antialkoholisti ktorým i tí najväčší korheli dávali peniaze na antialkoholické ciele, oni ale sami ďalej korhelami ostali.

Pravdomlúv.

Upozornenie.

Ponevác nám nikto nič nedá darmo, my naše noviny tiež nemôžeme darmo posielat' ct. čitateľom. Preto aj vyzývame ich s týmto, aby na pripojenej poštovnej poukázke bezodkladne odoslali nám nielen predplatok na nastávajúci rok, lež kto s cenou novín zaostal, i celú dlžohu, tým viacej,

bo v protivnom páde s koncom mesiaca decembra prinútení budeme, na ich atressu zastaviť ďalšie posielanie novín.

Ján Molnár

pápežský praelát, vydavateľ.

Z Prievidze.

Od jedného času donášajú noviny kmotra Lojza Rudnayho hnusné dopisy o istom mašiarskom tovaryšovi a «kolomazníkovi». Dátované sú tie dopisy z Prievidze a píše ich akýsi «mešťan».

Ja dal som si záležať na tom, aby som vypátral toho mešťana, ktorý tie hnusné, ľuhavé a grobianske dopisy uverejňuje, i dozvedel som sa s radostou, že v celej Prievidzi nenajde sa človek — nie ešte mešťan — tak nízkeho charakteru, ktorý by radost nachodil v ľuhaní, v pomluve, utrháčstve a v grobianstve a ktorý by zábavu nachodil v tom, že môže rozrývať sa na hnojisti a v špinavých kanáloch. Nie! Takémuto remeslu eerozumejú sa mešťania prievidzskí, lež rozumie sa tomu istý bojnický zemančok, ktorý dávno prehajdákal, prekorheloval a prekartoval to, čo mu ostalo zo sedmoslivkárskoho panstva, teraz ale ako pánsky hladoš ulepil sa Lojzovi na chrbát a podlyzuje sa mu s tým, že píše z Prievidze hnusné a ľhavé dopisy. Za to mu Lojzo pohodí daaký košťalik a potlapká ho, rieknúc:

— Jól van pajtikám, len šlahaj toho mašiarskeho tovaryša, bo keď toho niet, mohol som vyhnúť petíciu a mohol som bez starosti, — bár aj s ohromnými dlhami — poslancom ostať, k sláve naseho židovstva, a k oblaženiu mojich drahých voličov.

Áne, dopisy v kmotrových novinách uverejnené v Bojniciach sú písané. A kto ich píše? Jedon bedár, ktorý nemá poctivého mena a zamestnanfa. Ktorý vytvorený je zo spoločnosti. Ktorého poctivý človek nepozdraví a ktorému ani najmizernejší úžerník na veru nedá ani groša, aby si zaň močky kúpil, A takáta biedna figúrka opováži sa poriadnych mešťanov pomlúvať a im ubližovať.

Špata tá v jeho ľuhavých dopisoch búcha do sveta, že Brestyenzsky zubý vybil akémusi Janovi Facuna, ačpráve ten Facuna, totižto Lojzov korteš, so všetkými zubami žuje bôb, to jest prievádzkú kávu.

Lže ten hlúpak, že ľudoví voličia okresu prievádzkeho opúšťajú stranu ľudovú a že idú k liberálom, v prvom rade k Lojzovi Rudnaymu, Takéto hovädstvo len v opilstve napísať mohol pôvodca tých slavných dopisov, známy to alkoholista. Ľudáci okresu prievádzkeho, ktorých rozliční zlodeji a banditi pozabavili práva volebného, nikdy to neodpustia liberálom a preklínajú ich budú na večné veky i s tým, ktorý neostýchal sa prijať ukradnutý mandát.

Lže ten darmošlap Lojza Rudnayho, že noviny «Kresťan» anarchiu rozširujú v okrese a ľud k násilnostiam popudzujú. Na túto hlúposť ani neodpovedám, bo to odomňa nezaslúži ten oplán, ktorý tolko mravnej sily nemá, že by si bol pod jeho dopisy svoje pravé meno podpísal. Keď to urobí, vtedy mu do očí poviem, že je ľhár a mamlas. Statočný človek nelže.

Búcha do sveta tajomník Lojza Rudnayho, že vraj tí voličia, ktorí petíciu podpísali, po jednom odstupujú, svoje podpisy zpiatky ľahajú, že kráľ. Kúria vyšetrovanie nenaradí a že Lojzo Rudnay cez celý ciklus ostane osožným členom národnej darobnej práce. Je to hlúposť k mámeniu voličov vymyslená.

Domnieva sa ten odkundes, čo tú sprostosť načarbal, že s tým zavede ľudákov okresu prievádzkeho. No len čakaj. Naši voličia nie sú po krky zadľžení zemankovia. Tí svoje veci majú v poriadku, nemusia sa báť vyšetrovania, ako sa ho boja tí ničomníci, ktorí v protipetícii tolko nacigánili. Oni obviňovali voličov Brestyenzskyho, že za peniaze a za žranicu naň hlasovali. Ešte aj to udali tí ľhári, že s čím napájali a častoval svojich voličov, Títo však nechali na sebe tú škvrnu, lež zažalovali u budapeštianskeho súdu všetkých tých liberálov, ktorí na nútenie a rozkaz židovského fíškála: Gemerika podpísali Rudnayho protipetíciu. Títo sú včul v súroch. Deň po deň dostávajú citácie k súdu. Uvidíme ako dokážu tie obžaloby, ktoré podpísali na rozkaz kadejakých liberálnych trochárov.

Márne sa včul vyhovárajú, že oni nevedeli

čo im židák Gemerík podpísať dal. Oni pomlúvali a utrhalí na cti, nech vyrukujú s dôkazmi Statočný človek nelže a nepomlúva. To je remeslom oplánov a podplatených korhelov.

O tomto tajomník Lojza Rudnayho mlčí, lež jednostajne jazdí na voľakomsi masiarskom tovaryšovi. Lenže tovaryš tento má o mnoho viacej statočáosti a mužnosti, ako tí opláni, ktorí v mene prievádzkových mešťanov píšu cigáňstva a hnusné podlosti. Na takýchto treba je psí korbáč. Nezaslúžia iné,

Prievádzkový mešťan.

Katolícka Ľudová Jednota v tekovskej stolici.

Vo štvrtok 1. decembra vydržiaovala Katolícka Ľudová Jednota tekovskej stolice veľavážnu poradu v Leviciach. Na tejto porade medzi mnohými inými prítomní boli; dr. Koloman Haiczl, Julius Báthy, Franc Epölyi, Julius Spuller, Ján Skoda, Ladislav Báthy, Julius Lábay, dr. Ján Zelenyák, Ján Agárdy, Imrich Jónás, Aladár Gallik, Ondrej Antal, Štefan Szavka, Martin Lehoczky, Stefan Telczer, Viktor Csorba, Béla Váraday a Anton Csémy miestní správcovia.

Stredisko zastupovali: hlavný správca dr. Alexander Ernszt a hlavný tajomník Štefan Haller.

Za predsedu Katolíckej Jednoty stolice tekovskej vyvolený bol barsvezekénsky statkár Zoltán Bottka.

Do agitacionálneho a výkonného výboru Katolíckej Jednoty stolice tekovskej vyvolení sú: Ján Agárdy, Alsógyöröd, Julius Báthy Garamfalu, Alexander Buócz Jánoshegy, Ján Biringer Ohaj, Imrich Bellúch Endréd, Ladislav Báthy Léva, Franc Epölyi Nagykálna, Ján Ghimessy Léva, Jozef Hiadlovsky Garamrudnó, Zoltán Halkó Nagylöcse, Béla Hinfner Zsemlér, dr. Koloman Haiczl Garamszentbenedek, Béla Havass Zsarnócza, Ladislav Jozif Kékellő, Karol Janek Kunosvágaš, Pavel Kovács Barstaszár, Alexander Karácsonyi Zsitvaapáthi, Eduard Majerszky Nagyugróc, Imrich Kucsera Nagysalló, dr. Béla Kmoskó Léva, Štefan Pivonka Óbars, Imrich Polónyi Oszlány, Ján Vajda Csiffár, Julius Lábay Alsópél, dr. Géza Levafich Léva, Jozef Baczkó Töve, Štefan Szarka Léva, Ján Skoda Nemcsény

Ladislav Štiffel Körmöczbánya, Ján Torma Nagysáró, Julius Spuller Garamszöllös, Edmund Vass Zseliz, dr. Ján Zelenyák Lekér, Štefan Znamenák Aranyosmaróth, dr. Alexander Znamenák Aranyosmaróth.

Shromaždenia Jednoty katolíckeho ľudu.

Shromaždenia Katolíckej Ľudovej Jednoty v najnovšom čase vydržiavané boli v tak ohromnom počte, že krátke zprávy o nich uverejňovať možno len v pokračovaniach. Takéto shromaždenia medzi mnohými inými vydržiavali nasledujúce obce:

Ótura (Nitr. stol.) V shromaždení za prítomnosti početného ľudu vydržiavanom rečnili dekanfarár Rudolf Lang a tajomník zo strediska Ján Bartos. Za členov dalo sa zapísať 74. veriacich.

Hrachovištye. V dobre navštívenom shromaždení farár Ján Kubicza rečnil o potrebnosti katolíckej organizácie a tajomník zo strediska Ján Bartos držal prednášku o cieľoch a organizácii Katolíckej Jednoty, Do Jednoty vstúpilo 85 členov.

Vagyócz (Nitr. stol.) V shromaždení pri zajatosti celého obyvateľstva vydržiavanom tajomník zo strediska Ján Bartos držal prednášku o veľkej významnosti Katolíckej Jednoty, do ktorej prihlásili sa početní členovia.

(Pokračova ne nasleduje.)

Valné shromaždenie Katolíckej Ľudovej Jednoty.

Tohoročné valné a slávnostné shromaždenie Katolícka Ľudová Jednota v nedeľu 4. decembra vydržiavala v Stolnobelohrade. Katolíckeho ľudu dostavilo sa tam na tisíce a tisíce. Je to dôkazom toho, že katolícke obecnstvo všetkých krajov Uhorska nahliada a presvedčené je o tom, že Katolícka Ľudová Jednota obrovskou silou jej organizácie neustále posilňuje ľud vo viere, poučuje a vzdeláva ho vo všetkých veciach v živote potrebných a radou i skutkami pozdvihuje aj hmotný jeho blahobyť. Preto tak skvele a veľkolepe vypadlo Katolíckej Jednoty valné a slávnostné shromaždenie, o ktorom obsírna zpráva nasleduje v budúcom čísle.

POLITICKE CHYRY.

Kresťanská ľudová strana v krajinskom sneme.

Kto sa presvedčiť chce o neunavenom a úspešnom účinkovaní kresťanskej ľudovej strany v krajinskom sneme, nech si prečíta reč, ktorú z príležitosti pojednávania indemnity povedal pápežský praelát a krajinský vyslanec Ján Molnár. Táto reč obsahuje v krátkosti celý program kresťanskej ľudovej strany a označuje celú jej politiku kresťanskú. Darmo blúznia teda do sveta nepriatelja kresťanstva, že ľudová strana nevernou ostala jej programu a že sa zriekla revízie cirkevnopolitických zákonov. Každý zdravého rozumu človek musí nahliadnuť, že medzi všetkými stránkami politickými za práva cirkvi za duševné o hmotné blaho ľudu pracuje a bojuje zmužile jedine kresťanská ľudová strana.

Najvyššie uznanie gr. Ferdinandovi Zichymu.

Jeho veličenstvo kráľ nariadil, aby taverníkovi, skutočnému vnútornému radcovi, rytierovi zlatého rúna grófovi Ferdinandovi Zichymu vo výbore, ktorý dozerá a kontroluje záležitosti náboženstva a študijného fondu, jakožto neunavenému členovi a predsedovi tohoto výboru za jeho mnohoročné a zdarné účinkovanie vyslovené bolo najvyššie uznanie kráľovské.

Zo snemovne.

Pojednávanie zákonného návrhu o indemnité ešte vždy trvá v krajinskej snemovni, pri čom vyslancovia opozície náležite obracajú finančného ministra Lukácsa a dosť nemilých vecí slyšať musí aj ministerpredseda gróf Khuen-Hédervary. — Samuel Hazai, minister honvédstva, predostrel zákonný návrh o povolení rekrútov. Dľa tohoto návrhu pre celé Uhorsko-Rakúsko žiadajú 103.100 rekrútov. Na Uhorsko padá z tohoto 44.076 rekrútov. Ku honvédstvu žiadajú 12.500 rekrútov. Čo za tieto obeť dostane krajina, o tom nič nehovorí ten zákonný návrh.

Gróf Aladár Zichy, krajinský vyslanec.

Voličia okresu volebného Bodajk v stolnobelohradskej grófa Aladára Zichyho, predsedu kresťanskej ľudovej strany dňa 6. decembra 1165 hlasmi vyvolili za kraj. vyslanca. Cirkev a kresťanský ľud majú s týmto v kraj. sneme o jedného zmužilého bojovníka viac.

BESEDNICA.

Odpustenie.

Cez Kostolné námestie ide samotný, opustený. On je to, Ondrej Tvarožna, hájnik z Kamenného. Kráča len tak z nohy na nohu. Zavše postojí, obzerá sa do okola, vidieť na ňom, že mu volačo chybuje. Alebo na tele, alebo na duši. A toto je veru bieda, veľká bieda. Len to nemožno predbežne vedieť, že kde ho to ozaj omína?

Hovorím, vše postojí, poobzerá sa do okol. Ten iste vyzerá volakoho alebo volačo. Odrazu, tak sa zdá, našiel čo hľadal. Pod kostolom s porúchaným križom čupí jeden na čisto vybielený dom, fara. Voláky pobožný človek, ktorý častejšie navštívi pána farára, sa aj tak ľahko dostane dnu, čo na bráničke není kľučky. Ale aj to má svoju príčinu. Fara konečne není krčmou, ani hostincem, aby ta ľudia len tak nič po nič a hodaskedy chodili dnu a von.

— Veď — myslí si hájnik Tvarožna — ani na bráne nebeskej niet kľučky aj tú len z vnútra kľúčom otvárajú a ta sa dostane tiež len taký človek, ktorý je hodný pred tvárou Pána.

Takto to teda vyzerá aj s kamenianskou farou. Kto sa ta chce dostať, ten nech si prečíta nápis nad dvornými dverkami: «Klopte a bude vám otvorené».

Ale hájnik Tvarožna ani neklope a predsa sa dostane do dvora. Vidieť na ňom, že častejšie chodí do fary. Chytiť motúzok, ktorý trčí tou dierkou, kde by kľučka mala byť osadená. Čo potom nasleduje, to je

veľmi zamotaná historia. Plece treba opret o dvere a potiahnuť motúzok. Potom treba dvierka ľavou rukou chytiť o priečnu latu a podvihnuť ich a vtedy motúzok ešte raz potrhnuť a dvierka sú otvorené. Teraz už nič iné nepozostáva, len aby človek vnišiel do dvora.

Hm, keby to len tak ľahko išlo! Lebo akonáhle

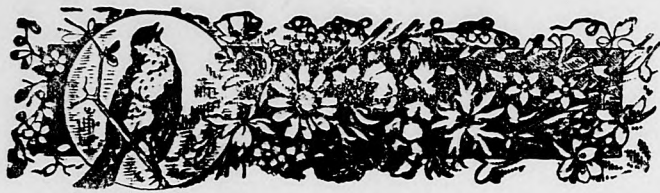
Tvarožna zachlopil za sebou dvorové dvierka od maštál sa zjavia chlpaté beštie, brechajúce a zuby vycierajúce na prichádzajúceho hájnika, akiste s tým prekliatým úmyslom, aby mu návlaky na krpeoch poobvonivaly. Voláky neznámy človek v takýto čas kričí o ratu alebo sa aspoň oháňa palicou. Ale Tvarožna to nerobí. Paliču spustí na zem, a vyčká. útok. Keď sú psi už na jeden skok od neho, skrčí sa na zem, tvárou proti nim, jednu dierku nosa si zatísne prstom ľavej ruky, ukazovákom pravej ruky začne poklepkávať na vonkajšiu stenu druhej dierky nosa, načo povstane také trhavé drumblovanie, že sa psi najprv zrazia, potom špatne zazerajú a tak sa popracujú do svojich dier že by ich viacej ani palacinkami nemohol odtiaľ vylákať.

Ondrej Tvarožna by sa teraz na tom trechu uškrnul, keby mu bolo do smiechu. Ale mu není. Pohne sa smutne do pitvora Tu je už kľučka. Prítiskne ju, dvere sa

otvoria. Tam varí obed stará Katula, kuchárka pána velebného. Brada sa jej aj vtedy trasie, keď jej není zima, keď stojí nad zakúreným sporákom. Zazre jedným okom Ondreja, ako keby sa ho chcela opýtať: Nuž a vy že akoste sa dostali sem? Ale sa ho predsa neopýta. Ten, kto pozná tajnosť motúzka, ten bárstedy môže vniť ku pánu velebnému. (Pokračovanie nasleduje.)

Nepoškvrnene počatá Panno Maria, oroduj za nás!

CHYRNÍK.

Veľký požiar v kláštore Františkánskom v Malackách. V Malackách (st. prešporská) 27. novembra na poľudnie, keď reholníci sedeli práve pri obede, vypukol oheň na povale. Poneváč krov kláštora bol prikrýty hrubou vrstvou sňahu, preto oheň nevyšľahol na strechu a len na povale sa rozširoval. Čoskoro dobehli miestni a ohňohasičovia susedných obcí a z Pešporuku poslali jednu stotinu pionírov. Stopený sňah tiež pomáhal hasiť oheň a takto sa ohňohasičom podarilo zachrániť jednu časť budovy, ale kláštor a kostol takmer úplne zhorely a len krypta kniežacej rodiny Pálffy, Lorettánska kaplnka a jedna časť kláštora ostaly nedotknuté. Zariadenie kláštora zväčša zachránili. Patrón kostola knieža Mikuláš Pálffy nato listovne nariadil správcovi svojich majetkov, aby kláštor a kostol tak ako boly znova dal postaviť.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie 30. novembra, za prítomnosti prepočetného obecenstva v katolíckom autonómnom kruhu veľavážnu prednášku držal o X. valnom zhromaždení katolíkov Uhorska. Oduševňujúce slová osvieteného pána biskupa hlboký dojem učinily na prítomných. V XV. tohoročnom obežníku cirkevnom osvietený pán biskup uverejňuje dekret sv. otca rímskeho pápeža o prvom sv. prijímaní dietok. — Barnabáš Toszt, biskupský notár, a Jozef Tégláši, farár z Hámboru, ako missonári diecezianski minulý týždeň cez osem dní vydržovali sv. missie v obci Laborezmező v zemplénskej stolici. Nábožný národ z celého okolia húfne bral účasť každý deň na všetkých kázňach a pobožnosťach a vo veľkom počte pristúpil ku sv. sviatostiam.

Chýry z biskupstva spišského. V tomto biskupstve v druhú októbrovú nedelu bola tlačová nedeľa. K podpore katolíckej tlače nashieralo sa v celom biskupstve 1175 korún 59 halierov. — Ján Richter ablegát liberálnej strany zrieknul sa veľkoveskej fary. — Jozef Stefanica farár v Krivej odobral sa na odpočinok. Na obe fary vypísaný je súbeh. Do Krivej kaplán Peter Matész poslaný je za administrátora a veľkoveskú faru spravuje teraz Ján Vojtaššák. — Preložení sú kapláni: Jozef Hübel z Liptovskej Sv. Alžbety do Námestova, Viktor Blahunka z Námestova do Alžbety a Jozef Vráb zo Šavnika do Veľkej Vsi!

Chýry zo Šáriša. Prešov: V tunajšom katolíckom krahu Rákóczi-ho 27. novembra peknú a veľmi poučnú prednášku držal Leo Petrasovszky, direktor priemyselnej školy. — P. Ondrej Csambál Jezuita cez osem dní konferencionalne kázne pre mužských vydržoval v kostole františkánskom. — Tunajší potravný spolok 27. novem-

bra vydržoval shromaždenie, na ktorom za predsedu vyvolený bol Jozef Ruby, bývalý profesor hlavného gymnázia katolíckeho. — *Bardijov*: Chod automobilov medzi Bardijovom, Stropkó a Košicami až na jar bude otvorený. — *Ternye*: Tunajší odpust na uctu sv. Kataríny odbavovaný bol 25. novembra, z ktorej príležitosti slávnostnú kázeň držal Valent Bélafi vicedekan okresu a farár z Hanušian.

Chýry zo Spiša. V Novoveských lesoch ukazujú sa medvede. — V Novej Vsi stojí teraz liter mlieka 24 halierov. — V Bušovciach, v Žákovciach a v obci Óviz pre osýpky zatvorili ľudové školy. V Starej Lubovni následkom porazenia mozgov dňa 22. novembra v 48. roku veku svojho náhle zomrel predstavený tamojšieho berného úradu Jozef Omaszta. Pochovali ho v jeho rodisku v Levoči. — V Nižných Ružbachoch v deň sv. Kataríny odbýval sa odpust, sv. omšu slúžil Franc Spitritza farár podolinský a kázeň mal Franc Klein farár richvaldský, Ku sv. sviatostiam pristúpilo asi 130 ľudí. — Na ostatnom belanskom, podolinskom a staroveskom jarmoku mal statok veľmi vysokú cenu. — Medzi Hunsdorfom a Veľkou Lomnicou dňa 15. novembra našli mrtvolu jednej starej neznámej ženy. — V Švedléri dňa 16. novembra bola veľká búrka. — Rozpočet (preliminár) mesta Novej Vsi na rok 1911. je nasledujúci: príjmov má byť 717 tisíc k. 57 hal., výdavkov 710.591 korún 15 hal., zvyšok by teda obnášal 6727 korún 42 hal. — V Spišskej Sobote dňa 29. novembra v tamojšej pod vedením mnišiek stojacej dievčenskej mešťanskej škole bolo divadelné predstavenie. Čistý osov venoval sa na domácu kaplnku mnišiek. Túto škotu odporúčame všetkým, ktorí svoje dievčatá do polgárky chcejú posielat. Ustav tento navštevuje toho roku 70 dievčat, v kláštore ich býva 30. — Spiškosobotského bezbožného krajčira, ktorý na jednej ešte mladej nevinnej dievočke násilenstvo čel zpächal, zavreli do levočského žalára. — Harhovského grófa Vidora Csákyho vymenoval kráľ za skutočného vnútorného tajného radcu.

Nemecký cisár Vilhelm za Otčenáš. Podľa nemeckých novín by sa nemecký cisár nedávno tak bol vyslovil: «Mojou žiadosťou je, aby sa moji vojaci každodenne modlievali «Otčenáš».

Vojaci dostávajú väčší žold. Veľká radosť zavítala do kasární dňa 1. decembra. Minister vojny začal povyšovať žold vojakov, čo, ako je známe, odhlasovali tohoročné delegácie. Od 1. decembra teda dostávajú denne: kadéti, kandidáti úradníctva a strážmajstri po 70 halierov, fireri po 48 a po 70 halierov, kapráli po 36 a po 40 halierov, frajtri po 24 halierov a obecní vojaci po 16 halierov. Mimo toho na raňajky namiesto dosavadných 5 halierov vojaci budú dostávať po 7 halierov.

Nová budova präparandie v Spišskom Podhradi. Osvietený pán biskup spišský dr. Alexander Párvy v Spišskom Podhradi dal postaviť novú, všetkým požiadavkám zodpovedajúcu budovu pre učiteľskú pri-

so škodou nášeho blízneho spojené není. Snád sa nás niekto pýta, na jaký spôsob môžu si roľníci poľnú úrodu zvýšiť? Odpoveď na túto otázku, je jednoduchá. Jestli budú: 1. šánobní a svoj dôchodok neobratia na pijatiku a na karty, bo zkúsená vec je, že korhelovi a kartárovi ani kremnická baňa by peniaze lifrovať nestačila. 2. jestli sa budú chrániť fiškálov, ktorí už nejedného človeka priviedli o majetok. 3. jestli každú hospodársku prácu v svojom čase vykonajú. 4. Jestli sa pri práci neochúňajú ale usilovne pracujú. 5. Jestli role svoje čím hlbšie orú a to nadovšetko na zimu, bo porekadlo hovorí, že: «hlboké oranie je pól hnojenia. 6. Jestli svojim roľam dostatočnej sily dodávajú, to jest jestli tiež naprávajú a zapatria s potrebným hnojivom

Ďaleko by to viedlo, keby som ja v tomto ohlade o všetkých výsuvedených punktoch obšírne mal prehovoríť a našich slovenských roľníkov upozorniť chcel na ne, jakožto na žriedla, z ktorých každý i ten najchudobnejší, ako z daakých bohatých prameňov čerpať môže mnoho pre svoje malé hospodárstvo. A preto včul len o hnojení rôľ chcem niečo predniesť a úfam, že jestli naši malí roľníci v tomto zimnom čase, keď poľná práca celkom prestala, moje články v «Kresfane» uverejnené usilovne a pozorne nielen čítať budú, lež keď aj zadohážia a dobre skovajú si tie čísla «Kresfana», v ktorých uverejnená je moja prednáška, aby si ich pri príležitosti znovu prečítať mohli, skrze to naučia sa spôsobu nadobudnutia väčšej úrody.

(Pokraovanie nasleduje.)

DOPISY.

Zo Spišskej Magury.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Veľactený Pán Redaktor!

Ráče prosím tieto riadky uverejniť v našom milom «Kresfane».

Nielen starší, lež všetci Hafčani hlasovali pri volbe stoličných výborníkov v Starej Vsi na kandidáta kresfanskej ľudovej strany. Namiesto slova: «starší» malo stáť v dopise «Z ľubovenského okresu» v 48. čísle Kre-

sana uverejnenom to slovo: «statní». Tá chyba zaiste povstala z nepozornosti sadzača.

Nech žije kresfanská ľudová strana!

S kresfanským pozdravom

Neohrožený ľudák.

Z ľubovenského okresu (Spiš.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctený Pán Redaktor!

Pekne prosím, ráče uverejniť týchto pár riadkov v našom oblúbenom «Kresfane»-e.

Počul som nedávno, že jeden nesvedomitý magurský notár — ktorého, keď neutichne, v týchto novinách aj menovite na pramier vystavím — zaiste len preto, aby náš dobrý ľud v jeho ľudáckom presvedčení zklátil, ten zlomyselný chýr rozširuje medzi ľuďom, že náš ľudový ablegát Anton *Beszkid* už vystúpil z kresfanskej ľudovej strany. **To je podlé ľuhárstvo!**

Neidem sa o tom rozpisovať. K podvráteniu tej liberálnej ľže — myslím — je dostatočné, keď cteným spoluobčanom okresu na vedomie dávam, že náš pán ablegát Anton *Beszkid*, ktorý — ako to z kalendára Katolíckej Ľudovej Jednoty vyčítame — aj vidieckym advokátom je tej Jednoty, tiež bral účasť na veľkom katolíckom ľudovom shromaždení v Budapešti a že prítomný bol aj na ostatnej porade kresfanskej ľudovej strany.

On sa aj o okres stará, nakoľko len môže. Dňa 11. novembra zas bol v Podolínci v záležitosti podolínsko-orľovskej železnice. Už aj len s tou samou železnicou nadobudne si neoceniteľné zásluhy.

Richvald, dňa 21. novembra.

Franc Klein, r. k. farár.

Zo Solčian (Nitr. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctihodný Pán Redaktor!

Ráče prosím uverejniť tieto riadky v našom milom «Kresfane».

Už je po stoličných volbách. Ufali sme, že aspoň dvaja ľudáci príjdu a hľa, len jeden. Pirchala zvíťazil. Veľmi nám to zle padlo, že náš rychtár Babčan nám dal cedule liberálov, my sme ich síce poodhadzovali, ale bolelo nás to, že toho apoštolský smýšľajúceho starého Babčana syn tak neprajne rezníckym spôsobom jednal proti tej drahej ľudovej strane. Buď mu Boh milostivý, aby sa čím skorej navrátil ku predošlej ľudáckosti. Snád mu vyrodujeme túto milosť u Pána Boha.

S kresfanským pozdravom

Ján Smelý.

Nech vám slúži na známosť,

že proti náteche, zachrypnutiu a zašľajmovaniu zvlášte výtečný liek je Fellerov Elsafluid. Ktokoľvek trpí na bolenie prs a hrdla liek tento utišuje kašeľ a občerstvuje trpiaceho. Tuzet na próbu 5 korún, dva tucty 8 kor. 60 hal. posiela franko lekárnik Feller Stubica, Kostolná-úlica č. 18. (záhr. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!
Velactený Pán Redaktor!

Prosím o láskavé uverejnenie tohoto dopisu v našom «Krešťane».

Pri poslednej volbe od nášho veľmi statočného rýchtára Michala Petrík započnúc, všetci sme boli až do ostatnej chvíle poriadni ľudáci. Bohužial, jedon z nás sa predsa zpotvoril na hnusného liberála a tak nielen sebe, lež aj celej našej poriadnej obci spravil haňbu. Boh ho za tú faleš musí potrestať. Aj náš pán dekan už vie o ňom, jakou oplanskou falešnosťou jednal. Môže sa haňbiť.

S Bohom

Mosaf.

Richvald (Krištályfalu Spiš.)
 Pochválen Pán Ježiš Kristus!
Vysokoctený Pán Redaktor!

Prosím o láskavé uverejnenie tohoto dopisu v našom «Krešťane».

S pomocou božou zase začala u nás Jednota Katolíckeho Ludu svoju zimnú prácu. Dňa 27. novembra mali sme prvé shromaždenie. Náš pán učiteľ Jozef Oravec držal nám prednášku o škodlivom účinku užívania alkoholu. Pán farár zase hovoril o kresťanskom potravnom spolku, ktorý by sme na Velkú Noc už radi tvorili. Potom vyzýval našu pozornosť na košíkarsky naukobeh, ktorý sa dňa 30. novembra už aj začal. Toho roku sa ešte raz toľko chlapcov dalo zapísať ako minulej zimy, bo sa pri prvom naukobehu presvedčili, že je to veľmi užitočná vec. Zadarmo sa môžu vyučiť a pletené košíky tiež im ostanú. Všetko je dobré čo človek zná. Keď sa budú vrbové prúty sadiť, nielen pre domácu potrebu si môžu košíky a koše napliesť, lež ešte aj zarobiť si môžu dačo cez zimu, však u nás itak niet zárobku. Tejto zimy má u nás ten naukobeh dva mesiace trvať. Aj teraz už ďakujeme všetkým tým, ktorí sa znovu o to postarali.

Aj dvoch nových vodcov skupenín sme si volili, bo nám dvaja odišli; jeden sa usadil v Podolíne a druhý siel do Ameriky. Vyvolení sú: Jozef Nedorosčik mladší a Michal Duda Garbiar. K Jednote hlásil sa zas jedon nový úd. Na konci sa rozdávali kalendáre Jednoty na rok 1911. Najbližšia porada má byť na vianočné sviatky. Na vtedy očakávame i jedného alebo možno že aj dvoch cudzích rečníkov.

S kresťansko-ľudovým pozdravom

Jeden úd Kat. Jednoty.

Upozornenie. Viacráz obrátili sa už ku nám jednotlivci s tým, zdá sa, že je spoľahlivý ten alebo onen ústav sprostredkujúci požičky? Otázka táto bude napozatým zbytočná, lebo hľa, my odporúčame a sice veľmi vrele jedon taký výborný ústav, ktorý je bezpodmienečne spoľahlivý a nad toto ešte aj nie je sprostredkujúci, ale požičky sám prevádzajúci ústav, tak že trovy prostredníctvom môže si usporiť ten, kto sa tu uchádza o požičku. Tento ústav je: «Kisbirtokos Országos Földhitelintézet».

Jestli hľadáte spoľahlivý a dobrý prameň k objednaníu potrebných článkov a darov každého druhu, žiadajte si na poštovej dopisničke bohato ilustrovaný, hlavný cenník s viacej ako 3000 vyobrazeniami cis. a kráľ. dvornej firmy Hanns Konrad, vývozný dom Brůx číslo 3265. (Čechy) ktorý na každého posielal sa zdarma a franko. Tenže obsahuje najväčší výber hodín každého druhu, zlatý a strieborný tovar, hudobné nástroje, predmety z ocele, kože, načinia k fajčeniu, ručný tovar, články domácnosti a toaletné, zbraň, atď. za najlacnejšie fabričné ceny a objednávky u tejto firmy, ktorá vyznačená je cis. a kráľ. orlom, zlatými a striebornými medaillami najvzrelej sú k odporúčaniu.

Kde sú k dostaniu dobré hodinky a klenoty? Svetochýrna a po dobrých hodinkách všestranne známa firma Max Böhnel Wien, IV., Margarethenstrasse 27/62. odporúča velacteným čitateľom, aby si dali doniesť jeho cenník, ktorý on každému ochotne posielal a o poriadnej obsluhu ubezpečuje všetkých odberateľov. Dostačí zreteľne vypísané meno na dopisničke apravené na výšudanú firmu.

Nová vianočná hra v 3 dejstvách pod názvom «Sv. Jozef v Betleheme» od nemeckého autora Vilhelma Paillera v preklade Arnolda Bobok vyšla tento týždeň z knihtlačiarne knihkupca Filipa Machold v Baňskej Bystřici. Cena jedného sošitu je 30 halierov

Odkazy redakcie.

Dopisovateľ P. List neskoro prišiel, preto s najväčšou ochotou len v budúcom čísle.

B. H. N. Prečítajte si upozornenie v terajšom čísle.

Krešťania kupujte len u krešťanov!

<p>Herbábny podfosforokyslý</p> <h2>Vápenno-železný-sirup</h2> <p>od 41 rokov lekári preskúmaný a odporúčaný sirup na prsia. Rozlapa šľajm, utišuje kašeľ a podporuje chuť k jedeniu. Dvíha trávenie a cnóvu a pôsobí nadovšetko k tvorbeniu krvi a kostí zvlášte pri slabých deťoch.</p> <p>Cena jednej fľašky 2 k 50 h., poštou o 40 h. viacej za zaobalenie.</p>		<p>Herbábny</p> <h2>Aromaticná Essencia</h2> <p>od 36 rokov obchod uvedená a vrele odporúčaná. Výborný vlúdne pôsobiaci prostriedok k prehnatiu. Odstraňuje tvrdú stolicu a nepríjemné jej následky a čistí krv.</p> <p>Cena jednej fľašky 2 koruny. — Poštou o 40 h. viacej pre zaobalenie.</p> <p>Wien, VII/L. Kaiserstrasse 73-75.</p>
<p>Výlučný dorábateľ a hlavný zásielca dr. HELLMANNA lekáreň „Zur Barmherzigkeit“</p> <p>Hlavný sklad pre Uhorsko lekáreň Josef Böök Budapešť. (Herbábnyho nástupca.)</p> <p>Sklad vo všetkých väčších lekárnach.</p>		

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 4. decembra.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiskká, nová	kor. 21-95—22-75
» stolnobelohradská, nová	« 21-85—22-60
» peštianska, nová	« 21-95—22-85
« banátska, nová	« 21-90—22-55
Raž prvotriedna	» 15-60—15-70
« druhotriedna	« 15-40—15-55
Jačmeň nový, prvotriedny	« 14-00—14-50
Ovos prvotriedny	« 16-70—17-10
« druhotriedny	« 16-30—16-60
Kukurica	« 10-60—10-90

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	17-80	17-30	16-80	16-30	15-80	15-30	14-50
č.		7	7½	8			
K.		13-40	11-40	6-70			

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Otruby drobné	kor. 7-40—7-60
« hrubé	« 8-20—8-40
Fazula veľká biela	« 21-75—22-75
Fazula strakavá	« 25-00—26-00
Šošovica čistá	« 25-00—36-00

Mak	kor. 66-00—70-00
Hrach nelúpaný, čistý	« 28-00—29-00
« lúpaný	« 46-00—55-00
Rasca (kmin)	« 74-00—80-00
Konopné sáme	« 21-00—22-00
Zemiaky (hornouhorské) biele	« 4-40—4-60
« « ružové	« 4-80—5-00
« « žlté	« 7-80—8-00
Datelinové sáme, červená datelina	kor. 152-00—158-00
« « lucerna	« 146-00—180-00
Proso	« —————

Za 100 kilogrammov.

Mäsité články:

Sviňská masť budapešianska	kor. 168-00—169-00
« « vidiecka	« —————
Slanina mestská 4-kusová	« 145-00—146-00
« « 3-kusová	« 146-00—147-00

Všetko po 10 kilogrammoch.

Koloniálny tovar:

Cukor v klobúkoch	kor. 89-50—90-00
« kockový	« 91-50—92-00
Spiritus denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden barill	« 48-50—49-50
Spiritus raffinovaný, odaneny vo veľkom	« 179-40—180-00

A vonatok indulušana Budapest k. p.-udvarról.

Érvényes 1910. október 1-től.

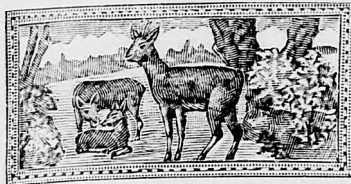
A vonatok érkezése Budapest k. p.-udvarra.

vonat- szám	óra	perc	vonat neme	Délrelelt				vonat- szám	óra	perc	vonat neme	Délután				vonat- szám	óra	perc	vonat neme	Délután			
				hová								honnán								honnán			
1110	6:50		sz. v.	Balatonfüred, Tapolca	610	12:20	sz. v.	Arad, Tóvis, M.-sziget	645	4:50	tszsz.	Arad, Püspökladány,	323	12:10	sz. v.	Gödöllő							
20	6:10		«	Torbágy, Trieszt	310	12:30	«	Hatvan				(Debrecen, Nvárad)	609	12:30	«	Tóvis, Arad, Maramarossz.							
1502	6:25		gy. v.	Kassa, Csorba	8	12:40	«	Szombathely, Wien	339	5:10	v. v.	Berlin, Ruttká	901	12:45	gy. v.	Berlin, Ruttká							
10	6:40		sz. v.	Wien, Graz, Sopron	912	12:50	«	Ujvidék, Bród	513	5:20	sz. v.	Nagykátá	7	12:55	sz. v.	Wien, Sopron, Szombathely							
1002	7:00		gy. v.	(Fiume, Torino, Róma,	1504	1:20	gy. v.	Kassa, Poprádfelka	809	5:30	«	Hatvan	401	1:00	gy. v.	Hatvan							
802	7:0		«	Pécs, Vinkovce	324	1:35	sz. v.	Gödöllő	909	5:45	«	Sofia, Bród, Belgrád	903	1:05	«	Konstantinápoly, Bród							
906	7:11		«	Ruttká, Poprád-Felka	1304	1:40	gy. v.	Fehring, Graz	1707	5:45	«	Stanislaw, M.-Sziget	801	1:15	«	Bukarest, Arad							
402	7:20		«	Belgrád, Sofia	602	2:00	«	Arad, Bukarest	19	5:55	«	Gyékényes, Torbágy	1	1:30	«	London, Páris, Wien							
1802	7:25		«	(Stryj, Lemberg,	4	2:05	«	Wien, Páris	17	6:05	«	Komárom	1901	1:40	«	(Bród, Eszék, Pécs,							
822	7:30		sz. v.	Maramarossziget	404	2:15	«	Kassa, Lemberg	607	6:10	«	Brassó, Arad				Gyékényes,							
908	7:45		«	Fehring, Graz, Trieszt	916	2:20	sz. v.	Kiskörös	11	6:25	«	Wien,	911	1:50	sz. v.	Ujvidék							
806	8:00		«	Gödöllő	312	2:25	«	Hatvan	405	6:30	«	Lemberg, Kassa, M.-Sziget	1301	2:10	gy. v.	Graz, Fehring							
1508	8:10		«	Belgrád, Bród, Sofia	24	2:30	«	Bicske	1911	6:50	«	Bród, Eszék, Pécs	315	2:15	sz. v.	Hatvan							
506	8:20		«	Arad, Brassó	510	2:40	«	Szolnok	319	6:50	«	Gödöllő	1501	2:40	gy. v.	Bártfa, Kassa							
1008	8:25		«	Kassa, Csorba	1902	2:55	gy. v.	(Sarajevó, Gyékényes,	1505	7:00	«	Csorba, Kassa	23	3:25	sz. v.	Bicske							
406	8:35		«	Kolozsvár, Brassó	904	3:20	«	(Balatonfüred, Tapolca,	1305	7:10	«	Graz, Fehring	325	5:25	«	Gödöllő							
1708	9:00		«	Zágráb, Fiume, Pécs,	304	3:30	«	Belgrád, Konstantinápoly	507	7:20	«	Brassó, Kolozsvár	3	6:35	gy. v.	Wien, Graz							
806	9:15		«	Brod	1022	3:35	sz. v.	Ruttká, Berlin	917	7:25	«	Kunszentmiklós-Tass	505	6:40	sz. v.	(Brassó, Kolozsvár							
2	9:20		gy. v.	Munkács, Lawoczne	304	3:30	«	Paks	321	7:30	«	Gödöllő	421	6:55	v. v.	Szerencs, Hatvan							
22	11:55		sz. v.	M.-Sziget, Stanislaw	326	4:25	«	Gödöllő	1008	8:00	gy. v.	Roma, Triest, Fiume	1508	8:15	sz. v.	Csorba, Kassa							
				Ruttká, Berlin	18	4:30	«	Komárom, Triest	1007	8:20	«	Fiume, Bród, Pécs	907	7:30	«	Sofia, Belgrád, Bród							
				Wien, Sopron	410	5:10	«	Miskolc	509	8:30	«	Szolnok	407	8:00	«	Lavone, Maramarossziget							
				Bicske	6	5:15	gy. v.	Győr, Sopron, Bruck-K.	313	8:45	«	Hatvan	1009	8:00	«	Fiume, Bród, Pécs							
					328	5:20	sz. v.	Gödöllő	13	9:20	«	Győr	1705	8:20	«	Stanislaw, M.-Sziget							
					508	5:40	«	Kolozsvár, Brassó	1005 ¹⁾	9:35	gy. v.	(Fiume,) Triest,	25	8:30	«	Bicske							
					308	5:55	«	Ruttká, Berlin	307	9:50	sz. v.	(Tapolca, Balatonfüred	1507	8:45	«	Wien, Graz, Triest							
					1004	6:15	gy. v.	(Róma, Nápoly, Nizza	913	9:55	«	Szabadka	331	9:05	«	Csorba, Kassa							
					518 ¹⁾	6:15	sz. v.	Nagykátá, Szolnok	409	10:10	«	Miskolc	303	9:15	gy. v.	Berlin, Ruttká							
					330	6:25	«	Pécel	5	10:20	gy. v.	Sopron, Győr, Br.-K.	31a	9:25	sz. v.	Triest, Székesfehérvár							
					914	6:25	«	Topolya	21	10:45	sz. v.	Torbágy, Triest	1001	9:35	gy. v.	(Róma, Fiume,							
					314	6:40	«	Hatvan					915	9:45	sz. v.	Vinkovce, Eszék							
					26	6:55	«	Bicske					403	9:55	gy. v.	Kiskörös							
					1706	7:05	«	M.-Sziget, Stanislaw					408	10:00	«	Lemberg, M.-Sziget							
					16	7:15	«	Győr, Triest					905	10:00	«	Sofia, Belgrád							
					316	7:35	«	Hatvan					1303	10:10	«	Graz, Triest							
					1006 ²⁾	7:40	gy. v.	Fiume					327	10:25	sz. v.	Gödöllő							
					1510	8:00	sz. v.	Kassa, Csorba					517	10:35	«	Nagykátá							
					918	8:00	«	Kunszentmiklós-Tass					1109	10:45	«	Tapolca, Balatonfüred							
					1912	8:25	«	Pécs, Bród, Sarajevó					1503	10:50	gy. v.	Csorba, Kassa							
					334	8:50	«	Gödöllő															
					514 ¹⁾	9:05	«	Nagykátá, Szolnok															
					1806	9:25	«	Fehring, Graz															
					608	9:30	«	Arad, Brassó															
					1506	10:00	«	Kassa, Csorba															
					910	10:10	«	Belgrád															
					406	10:15	«	Kassa, Lemberg															
					1010	10:25	«	Fiume, Nápoly															
					12	11:00	«	Wien, Páris															
					888	11:10	v. v.	Ruttká, Berlin															
					614	11:25	sz. v.	Arad, Debrecen															
					422	11:35	v. v.	Hatvan, Szerencs															

A vonatok indulušana Budapest-Józsefvárosról. Délután.

A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra. Délrelelt.

Nastenný pokrovec „Smyrna“

Čís. 2097. I. jakosť na oboch stranách rovnaký v rozličných výjavoch ako: rodina jeleňa, labuť, trpaslíci, lev, jeleň, srna, vpekných farbách prevedený, 100 cm. široký, 200 cm. dlhý, eden kus len K 5.60. Číslo 2098 ten istý, s obrazom: srna, jeleň, lev, ležiaci pes, 90 cm, široký 180 cm. dlhý len K 4.80. Najbohatší výber v stolových a postelnych garnitúrach, flanelových prikrývadlách a štepených prikrývadlách. Žiadne risko. Zmena dovolená alebo penazie nazpät. Rozposiela dobiereku alebo, za obnos vopred poslaný cis. a král. dvorný zásielca

HANNS KONRAD
vyvozný dom v Brüx č. 3252. (Čechy).
Hlavný katalog s 3000 vyobrazeniami na žiadosť pošlem každému zdarma a franko.

Rušeň!

!!! S 18 prvými vyznačeniami !!!

Ludvik Kállai motor dielňa

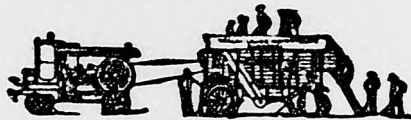
Budapest, VI., Gyár-utca 28. szám.

Odporuča najvrelj Ludvika Kállai

elektrické benzinlokomobil stroje ku mláthe

s dvojím vystrojením ku čisteniu.

!! Úplná záruka za viborné mlátenie !!

!!! Jedina novota !!!

!! Najjednoduchší a najdokonalejší mlátebný stroj prítomnosti !!

Bez strojnika lahko k vedeniu bár ktorým gázdóm aj medzi domami slamou krytými.

Osobitná trieda pre stroje poľného hospodárstva ako: parostroje, mlyny, rajtáre, stroje k mláteniu a ku siatu atd.

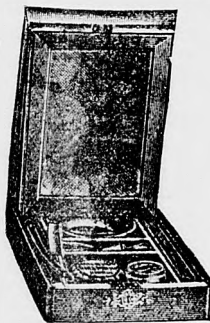
Ludvika Kállai ktoré sa v našej vlasti najlepšie podarili.

Cenník s obrazmi na žiadosť zdarma a franko.

Rušeň!

Nevyhnutne potrebné je moje svetochýrne

Náčinie k holeniu č. 8730

zatvorené v pekne politirovanej 20 cm. dlhýj 15 1/2 cm. širokej, 6 cm. vysokej škránke, so zrkadlom k postaveniu, obsahuje všetky k holeniu potrebné nástroje 1. brútu zo solingen stiehoru j. ocele, fajnovu vybrúsenú pre každú bradu a hned k upotrebeniu 2. Dobrý remeň k brúseniu 3. škatulku hmoty k potieranu remeňa. 4. jednu škatulku antiseptického mydla k holeniu. — 5. niklovanú nádobu pre mydlo 6. jeden penzík s niklovanou rúčkou.

Komplet. Prima kvalita len K 5.— Toisté náčinie, lež brítva ochvaným strojom pre nezbehlých (Porezanie vytvorené) s úpravou K 5.60.

Veľmi fajnové náčinie K holeniu obsahuje miesto britvy ochranný stroj k holeniu, pod menom „Krone“ pre nezbehlých zviaštie k odporúčaní K 6.—

— Žiadne risko! — Výmena povolená alebo návrat penazí — Zasiela s po dobiereku alebo pri predbežnom zaslaní penazí

cis. a kr. dvorný zásielca **Hanns Konrad**

vývozný dom Brüx, číslo 3247.
Hlavný cenník s vyše 3000 vyobrazením na žiadosť každému zdarma a franko.

Kto nevie

aký dar kúpiť ma svojim známym a príbuzným ku sňatku, k meninám a na Vianoce, nech prehliadne môj hlavný cenník s vyše 3000 vyobrazeniami, v ktorom každý na de zovpovedné si predmety a ktorý každému posielam na žiadosť zdarma a franko

cis a král. dvorný zásielca
HANNS KONRAD
Brüx, číslo 3266. (Čechy).

Pýtajte si

zdarma a franko môj hlavný cenník s vyše 3000 vyobrazením hodín a tovaru zo zlata a striebra, tovaru hudobného partícky z ocele a kože, náčinia k fajčeniu, ručnéj práče, predmetov v domácnosti potrebných, zbrané a d. — Prvá dielňa hodín v Brüx **Hanns Konrad** cis. a kr. dvorný literant **Brüx** číslo 3236 Čechy). — Necht svaj arske nikol-anker remontoar hodinky system Roskopf patent K 5.—, 3 kusy K 14.—. Registrované „Adler-Ro-kopf“ nikol anker-remontoar hodinky K 7.—. Ecent strie boré remontoar hodinky otvorené K 8.4.—. Žiadne risko. Výmena povolená alebo návrat penazí.

BOROLIN slanovinový lieh!

Nedostížiteľný domáci

liek k vyliečeniu neduhov zapríčinených prechladnutím, ako su reuma, pakostnica, zapálenie svalov, žaby atd.

Cena:

Malá flaška 2.— kor.

Veľká flaška 2.50 »

Flaška na prábu 1.20 »

Dorábaju Dr. R. Borovszky a K. Borovszky
Budapest, II., Margit-rakpart 47. K.
Všade k dostaniu.

Pre žalúdok najlepšie sú
SCHAUMANN lekárnik
žalúdková sol'
žalúdkové pastille.

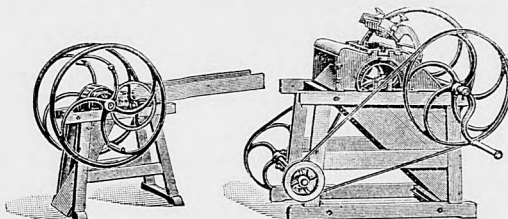
Od 20 rokov proti všetkým žalúdkovým neduhom vyprobovaný pro-triedok je

Schaumann žalúdková sol'
1 škatula K 1.50. Žalúdkové pastille 1 škatula K 1.50.
Zasiela počnúc od dvoch škatúl s poštovou dobiereku

SCHAUMANN lekárnik
Stockerau pri Viedni.

Neporovnateľný výstedok.

Pánom roľníkom odporúčam svoje najnovšie hospodárske stroje:

Mlátačky. Žentúre. Rajtáre. Sečkovice. Šrotovníky. Griery. Pluhý. Stroje na siatie. Brány. Hrable. Stroje na rezanie kapusty, burgvne, zemiakov a dreva. — Mangie. Decimálky. Mačkadlá na syr, hlinu, borievky a slad. Stroje na lámánie stromovej kóry a lupanie kukurice atd. atd.

Obrazkové cenníky na žiadosť zašlem zdarma a franko.

Michal Treskoň

strojník a majitel' dielne na hospodárske stroje
v BYTČI (Nagybicscse, Trencsénmegye).

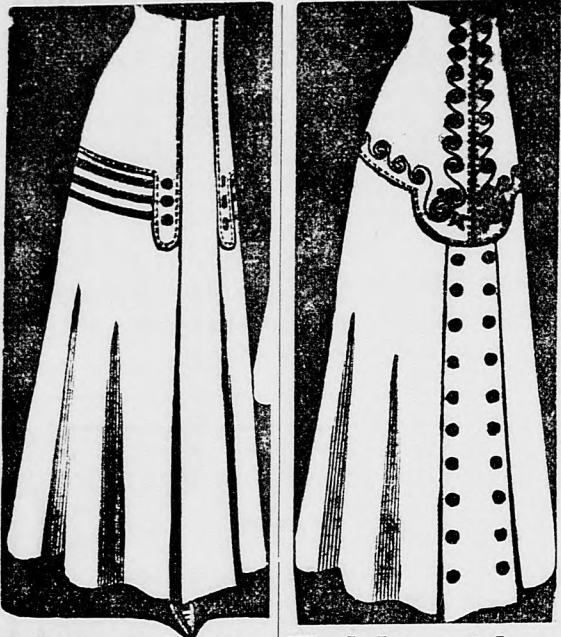
Pri objednávkach na naše syohla,
prosíme odvolávať sa vždy na náš
časopis.

Oznamy prijíma administracia

„Krestan“

■ ■ Budapest, ■ ■

Szentkirályi-u. 28.

Reklám 5 korún. Vindobona 8 kor.

Zvlášte podarená novota, ktorá každej panej veľmi pekne stojí. Jej passé ozdobené je pántami z látky dľa najposlednejšej módy. Za silnej šatovej látky pre pánov fajnovej vzorky 5 K. Z fajnového hladkého polsúka v čierných, tmavomodrých, tmavých, sivých a zelekných farbách 7 K. Tieto ceny vzhľadujú sa na sukne bez midra. S midrom každá sukňa drahšia je a 50 halierov.

Abjedené v listoch účastné je zvlástej pozornoti. Oby sme každému čo najrýchlejšie poslať mohli, prosíme udat nám veľkosť drieku a klbov a dĺžku sukne dľa miery zpredku a zo zadku. Prosíme ďalej o presne pravú adresu odberavateľa. Týmto spôsobom každý jednohlivý kus vystrojený je svedomite a prisne dľa miery. Ďalej prosíme objednávateľov o presne udanie mena a bydlia. Módné album saše, krom vyšudovaných veľmi pekne vyhotovených vzoriek obsahuje viacej ako sto novôt v najtajnejších farbách a na žiadosť odošleme ho franko po pošte každej punej.

Zur Schossenfabrik

Wien, XVI. Neulerchenfelderstrasse Nr. 2.

Dopisovanie v každej reči.

Verte
že slanovinový lieh sily
kráľom je slanovinových liehov!
za 6 korún franko posielajú 3 veľké alebo 6 stredných fľašiek
„KOSMOS“-LABORATORIUM, Győr, Baross-ut.

Lacné česke perie!

5 kilo nové tmavé driapané 9.80 K, lepšie 12 korún, Biele mäkké, jak páper 18 K, 24 K. Biele ako snah mäkké jak páper, drapané 30, 36, 42 K. — **Hotové postele.** Z červeného činovatu 1 dobre naplnená perina, alebo 1 zpodná perina 180 cm. dlhá 116 cm. široká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.— 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 13.—, 15.—, 18.—, 21.—. Poduška 80 cm. dlhá 58 cm. široká K 3.—, 3.50, 4.—, 99 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho šotovujeme vo veľkosti dľa vôle. Trojdielovú srstennú matrac na jednu postel K 27.— lepšej jakovosti K 33. Zasielky vyše 10 korún franko s poštovou dobierkou. Výmena a navrátenie dovoľuje sa pri náhrade porta. **Benedikt Sachsel, Lobes 135.** pri Pilsen (Čechy).

Na čase je

k blížiacim sa vianočným sviatkom poštovou dopisničkou dať si doniesť môj bohato ilustrovaný hlavný cenník s vyše 3000 vyobrazeniami, k orý obsahuje potrebné články a dary každého druhu, na žiadosť ochotne posielajú zdarma a franko cis. a kráľ. dvorný zásielca **Hanns Konrad** Brüx číslo 3267. (Čechy).

Bez útrat

posielam na žiadosť každému môj veľký obrázkový hlavný cenník s vyše 3000 vyobrazením každého druhu solidného **hudobného** tovaru.

Cis. a kr. dvorný **Hanns Konrad** vývozný dom hudobného tovaru **Brüx č. 3243**

Husle pre žiakov

ben šlačka po K 4.80, 5.50, 6.—, 6.80. Sňačky po K —.80, 1.— 1.40, 1.80. Žiadne risiko, výmena povolená alebo návrat peňazi.

Viac ako 3000

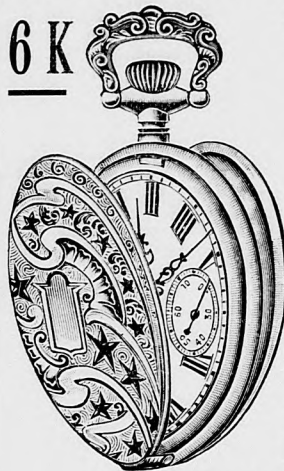
vyobrazenia

potrebných článkov, a každého druhu predmetov k darovaniu, obsahuje môj najnovší hlav. cenník, ktorý na žiadosť každému posielajú **zadarmo**

cis. a kráľ. dvorný zásielca **Hanns Konrad** Brüx číslo 3260. (Čechy).

Nikdy viac v živote!

Miesto 16 korún len 6 korún

Následkom kúpy vistej veľkej dielni na hodiny moje pôvodné kovové

strieborné „Gloria“ remontoar hodinky

s duplovanou pokryvkou s 36 hodin výborne chodiacim strojom, veľmi pekným, veľkom, na ktorom vyryté sú cimery, koňa, jehna, lvy, kým trvá zásoba predávam len za smiešnu cenu.

kus po 6 K.

Predtým stály 16 korún.

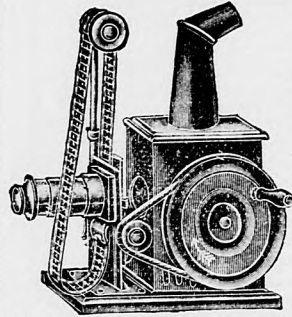
Zodpovedná strieborná „GLORIA“ retiazka 1 koruna. 3 rokov záruka. Zasielajú s poštovou dobierkou

Vývozný dom hodín

MAX BÖHNEL

Wien, VII., Margaretenstrasse 27-55.

Primeraný vianočný dar

pro deti je môj Kinematograf k upotrebeniu spolu aj ako Laterna Magica. Tenže je 33 cm. vysoký s tromi farbistými obrázkovými páskami (flims) a so šesť obrazmi na skle, 3 1/2 sirky, petrolejová lampa, reflektor a úprava k upotrebeniu komplet v kartone K. 16.—. S týmto Kinematografom starými a mladými s úľubou obdivované životné obrázky na stenu môžu byť metané. Mechanismus je veľmi jednoduchý a účinkuje presne, tak že nim každé dieťa ľahko prevádzať môže predstavenia. — Rozposielajú s poštovou dobierkou cis. a kráľ. zásielca

HANNS KONRAD

Vývozný dom Brüx 3250. (Čechy).

Hlavný cenník bohato ilustrovaný s vyše 3000 vyobrazeniami na žiadosť posielajú zdarma a franko.

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacné perie na postel!

1 kg. sivé dobré drapané 2 K, lepšie 2 korúny 40 hal.; prima polbiele 2 korúny 80 halierov; biele 4 K, biele papierové 5 K 10 h.; 1 kg. veľmi fajne, ako snah biele, drapané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 h., 7 K.; biele fajnové 10 K.; naj-fajnejšie papierie z prs 12 K. — Pri oblednaní 5 kg. franko. —

Hotové postele z hustej tkaniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm. široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 60 cm. široký, naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäkným perim 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podhlavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 13 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. **podhlavky** 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5 K, 5.20 K, 5.70. Spodné periny z pevného vrážkovaného grádlu 180 cm. dlhé, 118 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývoz s poštovou dobierkou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovoľené.

Za nezopovedné návrat peňazi obšírný cenník zdarma a franko. **S. Benisch v Deschenitz č. 826., (Čechy.)**